

16. Kieniewicz Jan. Polska – Ukraina: dialog w sferze pogranicza [Text] / J.Kieniewicz. Przegląd Powszechny. – №10. – 1996. – S.67–68.
17. Halecki Oscar. From Florence to Brest, 1439–1596 [Text] / O.Halecki. – New York, 1958. – P.269.
18. Ушкалов Л. Полеміка як чин самопізнання (Мелетій Смотрицький) [Текст] / Л. Ушкалов. Від бароко до постмодерну: Есеї. – К.: Грані-Т, 2011. – С.24.
19. Ушкалов Л. Полеміка як чин самопізнання (Мелетій Смотрицький) [Текст] / Л. Ушкалов. Від бароко до постмодерну: Есеї. – К.: Грані-Т, 2011. – С.24–25.
20. Melnyk Marek. Spór o zbawienie. Zagadnienia soteriologiczne w świetle prawosławnych projektów unijnych powstałych w Rzeczypospolitej (koniec XVI – połowa XVII wieku) [Text] / M.Melnyk. – Olsztyn: Uniwersytet Warmińsko-Mazurskiego, 2001. – S.177–179.

SUMMARY

Kotovska Olha

EMOTIONAL AND RATIONAL COMPONENTS OF UKRAINIAN RELIGIOUS POLEMICS AT LATE XVI - EARLY XVII CENTURY.

The article emphasizes problem between emotional and rational components in dynamics of Ukrainian religious polemics at late XVI – early XVII century. Considering religious polemics in historical and philosophical context, the author uses combination of general tendency and personal experience levels to demonstrate changes in virtues and life-sense meanings before and after Union of Brest (1596).

Keywords: (church) religious polemics, social and cultural transformation, historical mentality, value-sense orientations.

Анатолій Щедрін

ТРАДИЦІОНАЛІЗМ РЕНЕ ГЕНОНА ЯК СВІТОГЛЯДНА ПАРАДИГМА: (РЕЛІГІЄЗНАВЧО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ВИМІРИ)

Аналізуються соціокультурні контексти формування, функціонування, найважливіші елементи системи “інтегрального традиціоналізму” Р. Генона як світоглядної парадигми. Розкривається її релігійна складова, роль у соціокультурному просторі в умовах поглиблення кризи техногенної цивілізації.

Ключові слова: Рене Генон, “інтегральний традиціоналізм”, світоглядна парадигма, соціокультурний простір, окультизм, космічні цикли, космізація містична, східні релігії, міжкультурні взаємодії.

Рене Генон (1886—1951) — один з найбільш впливових європейських філософів, культурологів, орієталістів, релігієзнавців, письменників, дослідників індуїстських, ісламських учень, християнського езотеризму. В інтелектуальній історії західного модерну Р. Генон виступає як невтомний критик його соціокультурних підстав, як візіонер, дослідник Традиції і її різних версій, творець оригінальної концепції **“інтегрального традиціоналізму”** (“ІТ”), що має парадигмальний характер щодо механізмів містико-релігійної креативності доби всебічної кризи техногенної глобалізованої цивілізації. Праці Р. Генона з вивчення езотеризму перетворилися в суттєвий елемент західної культури напередодні, а особливо після закінчення Другої Світової війни. Вперше Р. Генон зумів переконливо розмежувати окультизм, теософію і споріднені з ними вчення, з одного боку, і справжній ортодоксальний езотеризм, — з іншого, надавши останньому легітимний статус в очах численних європейських інтелектуалів. Р. Генону належить великий внесок в розвиток релігієзнавчо-сходознавчої думки, — як безпосередній, викладений у його працях, так і опосередкований, — через учнів, прибічників, симпатиків.

Праці Р. Генона в західному соціокультурному просторі завжди викликали стійкий, а в повоєнний період — зростаючий інтерес. Його спадщина, її проблематика, привертала увагу європейських інтелектуалів; серед них були А. Жид, М. Еліаде, Ю. Евола, А. Бретон та ін. У 50-ті рр. XX ст. були проведені спеціальні дослідження, присвячені творчості Р. Генона; їх авторами були П. Сера (P. Serant; 1953), П. Шакорнак (P. Chacornac; 1958) — друг і перший біограф Генона; у 60-70-ті рр. цю роботу продовжив Л. Мето (L. Metoze; 1962), Ж.-К. Фрер (J.-C. Frere; 1970). У пізньорадянському соціокультурному просторі знайомство зі спадщиною Р. Генона відбулося у вузьких колах радянських інтелектуалів ще наприкінці 50-60-х рр. XX ст. Саме в цей час праці мислителя, в оригіналі й у перекладах, починають поширюватися самвидавом у Москві, Ленінграді. Цей процес розгортався в контексті строкатих субкультур столичної філософської еліти, що виникали за часів хрущовської “відлиги” і цікаві спогади про які залишив Ю. Мамлєєв¹.

У “пострадянському” соціокультурному просторі систематичне вивчення спадщини Р. Генона починається в 90-х рр. XX ст. Його дослідниками стали перекладачі праць мислителя, — О. Дугін, Ю. Стефанов², дещо пізніше — В. Бистров, С. Ключніков, Т. Любимова, Т. Фадєєва³. Слідом за журнальними статтями, присвяченими вивченню творчості мислителя, і перекладами його

окремих, невеликих за обсягом робіт, почалося видання його великих праць⁴. Першою з них зовсім не випадково була книга Р. Генона “Криза сучасного світу” (1991), потім вийшла книга “Царство кількості і знамення часу” (1994; 2003, разом з роботами “Нариси про індуїзм” і “Езотеризм Данте”), згодом вийшли “Символи священної науки” (1996; 2002); потім — збірника статей “Нариси про традицію і метафізику” (2000), складена відповідно до розділів традиційного знання (традиція; метафізика; традиційні науки)⁵; у повному обсязі була видана робота “Традиційні форми і космічні цикли” (2004)⁶. В соціокультурному просторі України спадщина Р. Генона також привертає неабиякий інтерес; одним зі свідчень цього став Круглий стіл “Традиція і традиціоналізм”, присвячений 125-річчю з дня народження Рене Генона, що відбувся 11 листопада 2011 р. (м. Донецьк) за ініціативою низки інституцій, — зокрема, кафедр філософії ДонНТУ та Центру гуманітарної освіти НАН України, Центру релігієзнавчих досліджень і міжнародних духовних стосунків, Донецької обласної молодіжної асоціації релігієзнавців.

Спадщина Р. Генона є багатовимірною, складною за структурою, поліфункціональною. Традиціоналізм як світоглядна та дослідницька парадигма, концептуально завершена цим мислителем, заслуговує на увагу культурологів, філософів, релігієзнавців, орієталістів. Особливий інтерес викликає аналіз соціокультурних контекстів формування, функціонування, найважливіших елементів системи “ІТ” Р. Генона як світоглядної парадигми, що набуває ваги в глобалізованому соціокультурному просторі, в умовах поглиблення кризи техногенної цивілізації. Їх аналіз є метою статті.

Результати дослідження та їх обговорення.

“Інтегральний традиціоналізм”: філогенез. Інтелектуальна історія Р. Генона. “Духовні мандри”, звивистий шлях інтелектуального розвитку не тільки Р. Генона, але й багатьох його сучасників визначив соціокультурний контекст епохи. В її поліфонічному звучанні знайшли відображення найважливіші тренди розвитку низки культурних практик, — не тільки власне езотерики й окультизму, але і науки (офіційної і девіантної), філософії (Заходу і Сходу), культурології (культурологічної компаративістики, цивіліографії), політики. Надзвичайно вагомою складовою у становленні концепції Р. Генона відіграє релігія: у традиційно-доктринальній і позадоктринальній формах, релігія як елемент світу його повсякденності, а також її історія, — соціокультурна і в окремих просторово-часових локусах культурного буття людства.

Р. Генон здобув освіту у католицькій школі, а потім — на математичному відділенні коледжу Роллена в Парижі. В двадцять років (з 1906 р.) почав спілкуватися з окультистами, що групувалися в Парижі навколо Папюса (Же-

рара д'Анкоса), відвідувати Школу герметичних наук, керовану ним; згодом аспектам вченню Папюс він дасть невтішну оцінку⁷. Критичне ставлення Р. Генона до концепцій Папюса становить додатковий інтерес у зв'язку з їх помітним поширенням у "постперебудовному" соціокультурному просторі⁸. Майже в цей час Р. Генона приймають в Орден мартиністів, у 1908 р. як секретар він присутній на Конгресі спіритуалістів і масонів, вступає до "Гностичної церкви" і посвячується в її єпископи під ім'ям Палінгенезій. Р. Генон дружив з відомими каббалістами і знавцями середньовічної герметики. Проявом власної містико-релігійної креативності Р. Генона стає створений ним ефемерний "Орден Храму" і водночас — повний розрив з Папюсом, після якого він вступає в ложу Фіви, пов'язану з Великою Французькою ложею Древнього Акцептованого шотландського обряду. Крім того, Р. Генон учився в індуїських гуру, зустріч з Свами Нарад Мані (Хіран Сингхом) дала йому "з перших рук" конче необхідну інформацію про діяльність "Теософського товариства". Вступ до масонської ложі, утім, не перешкодив мислителю піддати критиці масонське вчення, — у 1913-1914 рр. він публікує серію статей в журналі "Антимасонська Франція". Духовні пошуки приводять його в 1912 р. до присвяти в шейх-суфі, але в той же час не заважають вивчати філософію в Сорбоні, а потім викладати її, — у коледжі Сен-Жермен-ан-ле, у Сетифі (Алжир), де Р. Генон стає професором філософії (1915-1919); у 1924-1929 рр. він читає лекції з філософії в коледжі Сен-Луї.

"Інтегральний традиціоналізм" Р. Генона: онтогенез. Культурні тренди епохи. У світогляді Р. Генона поступово відбувається процес фокусування різноякісних трендів у розвитку культури, що мають різні підстави, часову "далекодію", наслідком чого стає концепція "ІТ".

Становлення концепції "ІТ" Р. Генона, що відіграла помітну роль у культурі Заходу, відбувалося в епоху глибокої соціокультурної трансформації, пов'язаної з кризою, а потім і згортанням "протоглобалізації", або "глобалізації І"⁹. На межі ХІХ — ХХ ст. складаються глибинні соціокультурні детермінанти відтворення строкатих форм "постпросвітницької" релігійності, — спіритизму, теософії, а потім і антропософії Р. Штайнера. Крім того, в соціокультурному просторі Нового і Старого світу відбуваються суперечливі процеси: зростає чергова неоорієнтальна "хвиля"; водночас відбувається помітна раціоналізація традиційно-доктринальних релігій, про що свідчив розвиток неотомізму. Форми релігійної креативності епохи здобувають якісно нові риси¹⁰.

Однак культурний ландшафт епохи зазнав докорінних змін. "Для людей 20-х років, що пережили найстрашнішу війну, — відзначає О.О. Савельєва, — стало очевидно, що "повернення до колишнього світу вже не буде ..., що

світ набагато є більшим і різноманітнішим, аніж здавалося їм колись”¹¹. Це умонастрій, що став світоглядною домінантою в широких соціальних верствах, строкатих субкультурах Старого і Нового світу, виявився в тому числі в зростаючій критиці тих культурних практик, що вже в довоєнний період були вже занадто новаторськими, виходили за межі культурної норми, порушували традицію, вивченню якої буде підпорядкована філософсько-езотерична система Р. Генона.

Серед таких форм “новітньої релігійності”, що виникла чи одержала поширення в “постпросвітницькому” соціокультурному просторі, були спіритизм і теософія. Якщо перший мав переважно західні соціокультурні засади, виник у Новому Світі й набув поширення в науковій та білянауковій субкультурах, то остання була переважно частиною неоорієнтальної хвилі; але і перший, і друга цілком укладалися в “протоглобалізаційний контекст”, який мав бути переглянутим і згорнутим¹². Тому новий дух повоєнного часу втілюється у критиці Р. Генонем і теософії, і спіритизму, — у працях “Теософія, історія однієї псевдорелігії” (1921), “Омани спіритів” (1923). Цю тему він продовжив пізніше, звертаючись до аналізу системи Веданти. “... Так звані теософи, — відзначав він, — неосвічені майже у всіх індуїстських доктринах і запозичили в них лише слова, що вживають доречно і недоречно”, “... не більш того спираються вони і на справжню теософію, навіть західну; і от чому ми прагнемо до ретельного розрізнення “теософії” і “теософствування””¹³.

Одним з основ цієї критики далеко не випадково був неотомізм, форма раціоналізованого “латентного теїзму” західного походження, органічно уплетена в поліфонічну систему Р. Генона. Томізм був інтелектуальною спокуюю і для інших містично орієнтованих сучасників Р. Генона, — тут доречно згадати духовні пошуки Вол. С. Соловйова. Аналіз езотеричних, окультних традицій різної світоглядної, соціокультурної природи, часової “далекодії”, поступово підкоряються інтереси мислителя пошукам таємного першоджерела єдиного знання — завдання, що украй невдало, з його погляду, вирішували і прихильники спіритизму, і теософії, і антропософії. Носіями цієї Традиції (нехай навіть і в дуже трансформованому виді), на думку Р. Генона, виступають не менш традиційні структури — католицька церква і франкмасонство, хоча і занурене в політиканство, що забуло зміст власних символів і ритуалів (що аж ніяк не знижувало значимість останніх). **Звернення до Традиції було переконливим свідченням модернізаційного “зриву”, якого зазнала культура західного модерну в перші десятиліття ХХ ст.;** одним з наслідків цього “зриву” стає потужний процес реміфологізації культури, формування й перетворення на програму дій щодо цивілізаційного реформування низки соціальних міфів (“крові й ґрунту”, “класу” та ін.), які

мали релігійну складову. На можливій шкалі цих формоутворень “справа від центру” посідає власне місце система Р. Генона. Отогенез останньої виявлявся через філогенез, інтелектуальну історію мислителя.

Подальше занурення в іншокультурні традиції, яке відбувається у повоєнний період, вело до зростання певної світоглядної напруги в творчості мислителя; Веданта, іслам, похідні від них системи або прямо суперечили основам європейського раціоналізму, або істотно розходилися з ним. Вже в 20-ті рр. ХХ в. виявляється особливий стиль, притаманний працям Р. Генона. “Його парадоксальна логіка має мало спільного з академічною логікою, — справедливо підкреслюють Т. Фадеева і Ю. Стефанов. — Він не доводить, а підказує, натякає, сполучує між собою викладення “традиційної” етимології, уривки стародавніх легенд, символічні паралелі. Численні виноски грають у нього роль “містків”, перекинутих від однієї думки до іншої в темному лабіринті пошуків істини...”¹⁴. Цей процес цілком логічно підводив Р. Генона до розриву з університетською наукою і, у кінцевому рахунку, відмови від європейського раціоналістичного стилю мислення. У березні 1930 р. він переїжджає в Каїр з метою розшукати суфійські тексти, де вступає в гурток шейха Салама Ради, шадилітської гілки (пом. у 1940), під арабським ім'ям шейха Абд-ель-Вахед Ях'я (“Служитель Єдиного”); це ім'я, виконуючи всі обряди ісламу, він носив до кінця життя.

Філософсько-езотерична система Р. Генона: структурні елементи, релігієзнавчі аспекти. Розрив з Папюсом, його оточенням, означав щось більше, аніж реструктуризацію особистих відносин; це був одночасно й відхід від “популярного окультизму”, що протягом другої половини ХХ ст. стане елементом масової культури. Одночасно Р. Генон ввійшов у коло осіб (імен яких він надалі намагався не згадувати), що вважали себе причетними до “чистих метафізичних пізнань”. Езотеричний характер цих пізнань надалі змушує Р. Генона посилатися на загальну для всього людства “скарбницю традиційних знань”, що функціонували не тільки в загальноцивілізаційному соціокультурному просторі, але і його окремих локусах.

Онтологія Р. Генона. Сама наявність цієї складової в системі Р. Генона була даниною європейській філософській традиції. Але, на докорінну відміну від останніх, вона зазнала впливу з боку східних релігій: у вченні про два аспекти станів Абсолюту — активного (“нескінченність”) і пасивного (“всесвітня можливість”); в уявленнях про Всесвіт як “прояв”, маніфестацію Абсолюту; в теорії “космічного годинника” і “вічного повторення”; у вченні про “множинні стани буття”, відповідно до якого людині належить важливе, але не виняткове місце в Бутті.

Загальний хід “прояву” Абсолюту складається в рухові від “чистої духовності” (“чистого небуття”) до “остаточного впадіння в матерію”. Процес неухильної “матеріалізації” Всесвіту, перетворення “якості в кількість” має універсальний характер: він поширюється на сферу природи і суспільства. Натурфілософія Р. Генона виходить із трансформації першотвореного “земного раю” у “кам’яне”, “кришталеве”, “металеве” пекло¹⁵.

Метафізика Р.Генона зумовлює його **теорію пізнання**, в центрі якої перебуває незмінне знання “не-людського” походження, знання, що перевершує і скасовує будь-які наукові і філософські системи, що є суто людськими обмеженими побудовами і несуть відбиток антропоморфізму. Р. Генон розрізняє “метафізику” і “релігію”. Основним у метафізиці Р. Генона є принцип єдності Істини. Окремі форми її прояву вибудовуються ієрархічно, породжуючи істини приватного порядку. У земному, людському світі єдності Істини власне і відповідає споконвічна Традиція, що реалізується в історії поступально і фрагментарно. Вторинними, прикладними істинами є традиційні і релігійні форми, зовні несхожі, але такі, що мають те ж саме джерело. Метафізика вище всіх релігій, які він вважає її додатками, якщо не перекрученнями. Вона є езотеричним вченням, розрахованим на “обраних”, приналежністю Сходу; релігія — екзотерична, її догми — збіднене відображення “вічних істин”, обтяжене моралізуванням; релігія є приналежністю Заходу. Тому і метафізичне “звільнення” вище релігійного “порятунку”, а “Схід” вище “Заходу” остільки, оскільки розум вище почуттів, споглядання — дії.

У цілому ж буття є лише прояв небуття і міститься в ньому в потенційному вигляді. Метафізика Р. Генона, що виходить за межі “чистого розуму”, відкриває вікно у світ безмежного, неминуче містить у собі елементи невимовного, які і складають її суть.

Містичний космізм Р. Генона. Система “ІТ” Р. Генона знаходиться в руслі нової установки культури — **космізму**, — що остаточно формується протягом другої половини ХІХ — першої половини ХХ ст. Її реалізація спрямована на подолання локальності існування людства і потенційно здатна забезпечити його соціальне безсмертя. У соціокультурному просторі як західного (а потім і радянського), так і східного модерну космізм мав свої особливості, аналіз яких далеко виходить за рамки статті. Містичний космізм Р. Генона, його онтологія, виникає на межі між Заходом і Сходом; тому він є полем взаємодії східних релігій, просякнутих космологічними мотивами і європейською метафізикою.

У фундаментальній праці “Символіка хреста” (1931) Р. Генон розгортає усю багатозначність цього символу — від найвищого метафізичного до

безлічі приватних значень. Знак хреста, насамперед, знаменує реалізацію “Універсальної Людини” і є важливим репрезентантом генонівського космізму. У Всесвіті Р. Генона “пошуки Абсолюту” людиною виходять з тотожності знання і буття, а процес пізнання — подібним до сходження по спіралі; пізнання — мандри через численні стани до інших, менш обмежених, — доки не буде досягнуто центру космічного лабіринту.

У Всесвіті Р. Генона все можливе — реально, а тому існує необмежена безліч світів, або “станів суцього і рівнів Екзистенції”. Людина, або, швидше, “людська істота”, є тільки одним з таких рівнів. Даремно намагатися уваяти собі ці світи і стани, тому що тут є ризик впасти в антропоморфізм. Зоряне небо, яке збагатилося за рахунок розвитку телескопічної астрономії, що в 30-ті рр. XX ст. зробила крок у світ галактик, нагадує нам про незлічиму безліч можливих модальностей прояву. Людина не займає привілейованого місця в цій необмеженій ієрархії міфів і станів.

Але, за Геноном, на власному рівні існування людині належить почесне місце; у повній відповідності з традицією, важливим репрезентантом якої є даосизм, індивідуальну людину можна розглядати як “синтез всіх елементів і всіх царств природи”. Як і в даосизмі, ця теза розгортається у міркування Р. Генона щодо фундаментальної проблеми філософської антропології, теорії культури і теоретичного релігієзнавства, — **іморталізму**¹⁶. Людина є мікрокосм, “дзеркало природи” і, отже, відповідає макрокосму, що є для нього середовищем існування.

Містичний космізм Р. Генона виходить з того, що незважаючи на запаморочливу множинність світів, усі вони, як і усі стани людської істоти, мають між собою глибокі відповідності. Як і герметики часів пізньої Античності, він вважає що “кожна з частин всесвіту, чи йде мова про чи світ окремих істот, всюди і завжди аналогічна цілому”¹⁷. Ця онтологічна аналогія виникає з того факту, що Екзистенція як сукупність прояву, єдина у своїй природі, як Буття — у своєму, і являє собою “реалізацію у виявленому вигляді всіх можливостей, що Буття споконвічно містить у самій своїй єдності”¹⁸. Таким чином, людський мікрокосм відбиває не тільки всі елементи свого власного стану існування, але і безмежне багатство виявленого світу в цілому. Він може бути розширений до невимірних меж усієї Екзистенції; індивідуальна людина і “Універсальна Людина” знаменують собою початок і завершення.

Висновки. У світогляді Р. Генона відбувається **фокусування множинних трендів у розвитку культури**, що мають різні підстави, часову “далекодію”. У контексті “ІТ” Р. Генона була створена завершена **езотерична картина світу**. Її архітектоніка, динаміка, культурні контексти

формування вимагають значних інтелектуальних зусиль для освоєння. Але настанови цілісної системи “ІТ” Р. Генона демонструють і наприкінці ХХ — початку ХХ ст. чималий світоглядний потенціал; істотні домінанти його вчення споріднені умонастроям, що набувають дедалі помітного поширення в умовах поглиблення кризи техногенної цивілізації. Ця обставина надає їм парадигмального характеру. Релігійна складова “ІТ” Р. Генона підкреслює чималий креативний потенціал, що попри просвітницько-сцієнтистські очікування не зменшується, а, навпаки, зростає. Його носіями є не тільки духовні маргінальні еліти арабського Сходу, але й Євроатлантичного світу, здатні чинити ефективний опір процесам глобалізації й інтернаціоналізації культурного життя сучасного світу, формувати власну альтернативу в умовах краху “віртуальної економіки”, що невинно насувається.

1. Мамлеев Ю.В. Судьба бытия / Ю.В. Мамлеев // Вопросы философии. — 1993. — №10. — С. 169 — 182; №11. — С. 71 — 100.
2. Стефанов Ю.Н. Рене Генон и философия традиционализма / Ю.Н. Стефанов // Вопросы философии. — 1991.— №4. — С. 31-42; Стефанов, Ю.Н. “Не заблудиться по пути в Шамбалу...” / Ю.Н. Стефанов // Вопросы философии. — 1993. — №3. — С. 92-96.
3. Быстров В. Метафизика “Золотого века” / В. Быстров // Генон Р. Очерки о традиции и метафизике / Р. Генон. — СПб, 2000. — С. 5-18; Ключников С. Ю. Тайна времени /С. Ю. Ключников // Генон, Р. Традиционные формы и космические циклы: Кризис современного мира /Р. Генон. — М., 2004. — С. 8-10; Фадеева, Т. Предисловие к русскому изданию /Т. Фадеева, Ю. Стефанов.// Генон Р. Символика креста / Р. Генон.— М., 2004. — С. 5-38; Любимова, Т. Б. Рене Генон и Дух Индии /Т. Б. Любимова //Генон, Р. Царство количества и знамение времени. Очерки об индуизме. Эзотеризм Данте [Избр. произв. Пер. с фр.] / Р. Генон. — 2-е изд., испр. и доп. — М., 2003. — С.471-474.
4. Генон Р. Эзотеризм Данте / Р. Генон; Пер. с фр. // Философские науки. — 1991.— №8. — С. 132-171; Генон Р. Язык птиц. О смысле “карнавальных” праздников. Тайны буквы “нун”. Традиция и бессознательное. Влияние исламской цивилизации на Европу / Р. Генон; Пер. с фр. // Вопросы философии. — 1991.— №4. — С. 43-57; Генон, Р. Царь мира / Р. Генон; Пер. с фр. // Вопросы философии.— 1993. — №3. — С. 97-133.
5. Генон Р. Очерки о традиции и метафизике / Р. Генон; Пер. с фр. В. Ю. Быстрова. — СПб.: Азбука, 2000. — 320 с.
6. Генон Р.Традиционные формы и космические циклы. Кризис современного мира. — Пер. с франц. — М.: НПЦТ “Беловодье”, 2004. — 304 с.
7. Там само. — С. 67.
8. Див., напр. : Папюс. Каббала. Предсказательное Таро: [Пер. с фр.] / Папюс. — М.: АСТ, 2004. — 460 с.: ил. (Духовные учителя); Папюс. Каббала, или Наука о Боге, Вселенной и Человеке : [Древнейшая система магических знаний : Пер. с фр.] / Папюс. — М.: РИПОЛ Классик: Лада, 2004. — 443 с., ил. (Ваша тайна).— (Практическая магия). та ін.

9. Щедрін А.Т. “Вторинна” міфотворчість як соціокультурний феномен: (проблеми релігієзнавчо-культурологічного аналізу): Моногр. /А.Т.Щедрін; Харк. держ. акад. культури. — Харків: ХДАК, 2007. — С. 219-220, 363.
- 10 Щедрін А.Т. Философско-культурологический анализ спиритизма в творческом наследии Т.И. Буткевича / А.Т. Щедрін // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. № 888. Серія: “Теорія культури та філософія науки”. — Х., 2010. — Вип. 37. — С.184-189; Щедрін А.Т. Теософія як феномен неklasичної релігійності Нового часу: (соціокультурні виміри в оцінках сучасників) / А.Т. Щедрін // Вісник Харківської державної академії культури. Збірник наукових праць. Вип.29. — Х. — ХДАК, 2010. — С.32 –40.
- 11 Савельєва О.О. “Бывают странные сближенья...” / О.О.Савельєва // Человек. — 2003. — № 4. — С. 57-58.
12. Фадеева, Т. Предисловие к русскому изданию /Т. Фадеева, Ю. Стефанов // Генон Р. Символика креста / Р. Генон.– М., 2004. — С. 8.
13. Генон Р. Человек и его осуществление согласно Веданте. Восточная метафизика: [Пер. с фр.] / Р. Генон. — М. : Беловодье, 2004. — С. 25.
14. Фадеева Т. Предисловие к русскому изданию... — С. 8.
15. Быстров В. Метафизика “Золотого века” / В. Быстров // Генон Р. Очерки о традиции и метафизике / Р. Генон. — СПб, 2000. — С. 5-18.
16. Щедрін А.Т. Іморталізм як соціокультурний феномен пізньої Античності і постмодерну : (досвід порівняльного аналізу) /А.Т.Щедрін // Науковий вісник. Серія: Філософія. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — 2010. — Вип. 32.– С.73-81.
17. Генон Р. Символика креста / Р. Генон; Пер. с фр.; [предисл.] Т.М.Фадеева и Ю.Н. Стефанов.– М. : Прогресс — Традиция, 2004. — С. 45.
18. Там само. — С. 49.

SUMMARY

Anatoliy Tchedrin

TRADITIONALISM OF R. GUENON AS OUTLOOKS OF A PARADIGM: (religious-culturology studies)

In clause the analysis sociocultural of contexts of formation, functioning, major elements of system “integrated traditionalism” of R. Guenon as outlooks of a paradigm. Its is opened religious compound, role in sociocultural space in conditions of a deepening of crisis technological of a civilization.

Keywords: Rene Guenon; “integrated traditionalism”; outlooks of paradigm; sociocultural space, occultism, space cycles, spacings mystical, east religions, intercultural interactions.